

POST LAETARE SIS

iudicium uiuorum & mortuorum pater ipse uenturus est, nec tamen recedit à filio pater. **Quomodo erit non ipse uenturus est? Quia non ipse uidebitur in iudicio. Videbunt in quem pupugerunt. Forma illa erit iudex quæ sterit sub iudice: illa iudicabit, quæ iudicata est. Iudicata est enim inique, iudicabit iuste. Talis apparebit iudex, qualis uideri possit à quibus coronatus est. Distinctio est inter illud uerbum, quod superius dixit, quod mortui audient uocem filij dei: & inter illud, quod hic ait: Uenit hora quando omnes qui in monumentis sunt, audient uocem filij dei. Ibi uero ait, audient, id est, obediunt, ideo ista resurrectio est ad uitã: illa uero quæ futura est, de qua dicit, audiet uocem filij dei, id est, audient ut resurgant ad iudicium. Non addidit hic, ad uitam: quia omnes ad gloriam non resurgent, sed multi ad pœnam. Ideo addidit de futura resurrectione, Qui bene fecerunt, in resurrectione uitæ, qui male egerunt, in resurrectionem iudicij, id est, damnationis, quia hic iudicium pro pœna posuit. Tunc erit ultima palea, ut separet bonos à malis, triticum à paleis. Tunc ibunt impij in ignem æternum, iusti autem in uitam æternam.**

FERIA SEXTA

post Laetare. Iohannis XI.

In illo tempore Erat quidam languens Lazarus à Bethania, de castello Mariæ & Marthæ sororum eius. Et reliqua.

Purima uero in hoc miraculo resuscitationis Lazari, quae manifesta sunt, expositione in singulis non indigemus. In superiore lectioe manifestat euangelista, quod dominus exiit de manibus eorum quae lapidare eum uoluerant, & abiit trans Iordanem, ubi Iohannes baptizabat. Ibi ergo domino constituto, infirmabatur in Bethania Lazarus, quod castellum erat proximum Hierosolymis. [Maria autem erat quae unxit dominum unguento, & extersit pedes eius capillis suis, cuius frater Lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius dicentes:] Iam intelligimus quod miserunt ubi erat dominus, quoniam absens, trans Iordanem scilicet, miserunt ad dominum, nunciantes quod aegrotaret frater eorum, ut si dignaretur, ueniret ut eum ab aegritudine liberaret. Ille distulit sanare, ut posset resuscitare. Quid ergo annunciauerunt sorores eius? **Domine, ecce quem amas infirmatur.** Non dixerunt, **Veni, amantem enim tantum modo nuntiatum fuit: non ausae sunt dicere, Veni & sana: non sunt ausae dicere, ibi tube, & hic fiet.** Cur enim non istae laudant, si fides illius centurionis inde laudat, quod ait: **Non sum dignus ut intres sub lectum meum, sed tantum dico uerbo, & sanabit puer meus: Nihil horum istae, sed tantum modo: [Domine, ecce quem amas infirmatur.] Sufficit ut noveris, non enim amas & deseris. Dicit aliquis, quomodo per Lazarum peccator significabatur, et a domino sic amabatur? Audiatur eum dicentem: Non ueni uocare**

iustos, sed peccatores: quod nequaquam diceret, si pec-
 catores conuersos non amaret. [Audiens autem Ie-
 sus, dixit illis: Infirmas hæc non est ad mortem, sed
 pro gloria dei, ut glorificetur filius dei per eam.] Ta-
 lis glorificatio ipsius non ipsum auxit, sed nobis pro-
 fuit. Hoc ergo ait, [nō est ad mortē,] quia ipsa mors
 non est ad mortem, sed potius ad miraculum, quo fa-
 cto, crederēt hoies in Christū, & uirarent uerā mor-
 tem. Nam sunt hæretici qui hoc negant, quod filius
 dei sit deus, ecce audiant, [Infirmas ergo hæc, in q̄,
 nō est ad mortē, sed pro gloria dei.] Qua gloria: Cu-
ius dei? Audi quod sequitur, Ut glorificetur filius dei
per eam. Per quam: Per illam infirmitatem. Dilige-
bat autem Iesus Bartham et sororē eius
Mariā & Lazarum. Ille languēs, illæ tristes, oēs
electi: sed diligebat & languentium saluator, imō e-
riam mortuorū suscitator, & tristium cōsolator. Ut
ergo audiret quod infirmabatur, tunc quidē
mansit in eodem loco duobus diebus. Nunci-
auerunt illæ, mansit illic ille. Tandiu ductum est tem-
pus, quousq; quatrimum completeretur: non frustra,
quia forte, imō quia certe & ipse numerus dierum in-
timat aliquod sacramentum, Deinde post hæc di-
xit discipulis suis: Eamus in Iudæam iter.
Vbi pene fuerat lapidatus, qui propterea inde disces-
sisse uidebatur, ne lapidaretur. Discessit enim ut ho-
mo, sed in redeundo quasi oblitus infirmitatem, ostē-
dit potestatem. [Eamus (inquit) in Iudæam.] Dein-
de hoc dicto, uidete quemadmodum discipuli terri-
ti fuerint. Dicūt ei discipuli: Rabbi nūc que-
rebant te Iudæi lapidare, & iterum vadis il-
lic: Respondit Iesus: Nonc duodecim sunē

horæ diei: Quid sibi uult ista responsio? Illi dixerunt,
 [Modo te uolebant Iudæi lapidare, & iterum uadis il-
 luc, ut te lapident?] Et dñs: [Nōne duodecim horæ
 sunt diei? Si quis ambulauerit in die, nō offendit, quia lu-
 cem huius mundi uidet. Si autē ambulauerit in nocte,
 offendit, quia lux nō est in eo.] De die quidem locutus
 est, sed ad nr̄am intelligētiā, quasi adhuc nox est, in-
 uocemus diē, ut repellat noctem, & cor lumine illu-
 stre. Quid em̄ dñs dicere uoluit? Quātū mihi uidet,
 quantū subiacer altitudo, pfunditasq; sententiæ, re-
 darguere uoluit dubitationē illorū & infidelitatem.
 Voluerunt em̄ dare dño consiliū ne moreretur, quæ-
 nerat mori, ne ipsi morerent. Sic etiā quodā alio lo-
 co sct̄us Petrus diligens dñm, sed adhuc nō plene in-
 telligēs cur uenisset, timuit ne morerē. Et uitæ dis-
 plicuit, i. ipsi dño. Cū ergo uellent dare cōsiliū hoies
 deo, discipuli magistro, serui dño, ægroti medico, cor-
 ripuit eos & ait: [Nōne duodecim sunt horæ diei? Si
 quis ambulauerit in die, nō offendit.] Me sequimini, si
 nō uultis offendere. Nolite mihi cōsiliū dare, quā-
 me consiliū oportet accipere. Quō ergo p̄tinet, Nō-
 ne duodecim horæ sunt diei? Quia ut diē se esse ostē-
 deret, duodecim discipulos elegit. Si ego sum (inquit)
 dies, & uos horæ, nunquid horæ diei consiliū dāt?
 Horæ diem sequuntur, nō horas dies. Si ergo illi ho-
 ræ, quod ibi Iudas, & ipse inter duodecim horas? Si ho-
 ra erat, lucebat, si lucebat, quomodo diē ad mortem
 trahebat? Sed dominus in hoc uerbo, non ipsum Iu-
 dam, sed successorem ipsius præuidebat. Iuda em̄ ca-
 dente, successit Matthias, & duodenarius mansit. Nō
 em̄ frustra duodecim discipulos elegit, nisi quia ipse
 spiritalis est dies. Sequantur ergo hora diem, prædi-

rent horæ diem. Horæ illustrètur à die, horæ illuminentur à die. Per horarū prædicationem, credat mundus diem. Ergo ait de compendio: Me sequimini, si non uultis errare. Et post hæc dicit eis: Iazarus amicus noster dormit, sed uado ut a somno excitem eū. Verum dixit, sororibus mortuus erat, dño dormiebat: hominibus mortuus erat, qui eum suscitare non poterant. Nam dñs tanta facilitate suscitabat de sepulchro, quanta tu nō excitas dormientem de lecto. Ergo secundum potētiam suā dixit dormientem, quia & alij mortui dicti sunt in scripturis sæpe dormiētes, sicut **Apostolus dicit: De dormientibus autē nolo uos ignorare fratres, ut nō contristemini sicut & ceteri, qui spem non habent. Ideo & ipse dormiētes appellauit, quia resurrecturos pronunciauit.** Et in alio loco: **Oñes quidē dormiemus, sed non omnes resurgemus, mortem nostram dormitionis nomine significans.** Nam corpus dum desinitur ab anima, dormit in sepulchro usq; ad resurrectionē in nouissimo die. Animæ uero dū deserūt corpora, diuersas receptiones habēt. Gaudiū bonæ, malæ tormēta. Sed cū facta fuerit resurrectio, & bonorum gaudiū amplius erit, & malorū tormēta grauiora, qñ cum corpore torquebunt. Dum dñs de dormitiōe amici dixerat, discipuli rñderunt, quō intellexerūt: **Dñe, si dormit, saluus erit. Solēt em̄ somnia esse agrotāti interitū, uel salutis indicia.**] Dixerat autē Iesus de morte eius, illi autē putauerunt qd de dormitione somni diceret. Tūc ergo dixit eis Iesus manifeste.] Subobscurè em̄ dixerat, dormit. Ait ergo manifeste:] Lazarus mortuus est, & gaudeo ppter uos ut credatis, qd nō erā ibi.] Aeger em̄, nō mortu⁹ fuerat

1. Thess. 4

1. Cor. 15

nunciatus, sed ut lateret qui creauerat, & ad cuius manus anima morientis exierat. Hoc est, quod ait, Gaudeo propter uos ut credatis, quia non ibi eram. Iam inciperent admirari, quia dominus potuit dicere mortuum, quod nec uiderat, nec audierat. Vbi sane meminisse debemus, quod adhuc etiam ipsorum discipulorum, qui in eum iam crediderant, miraculis edificabatur fides: non ut esse inciperet, sed ut ea quae iam esse coeperat, cresceret: quauis tali uerbo usus sit, quasi tunc credere inciperent. Non enim ait, gaudeo propter uos, ut uestra fides augeatur, siue firmetur, sed ut credatis, quod intelligendum est, ut amplius robustiusque credatis. Sed eamus ad eum. Dixit ergo Thomas, qui dicitur Didymus, ad ceteros discipulos: Eamus et nos, ut moriamur cum eo. Venit itaque Jesus, et inuenit eum quatuor dies iam in monumento habentem. De quatuor diebus multa quidem dici possunt, sicut se habent obscura scripturae, quae non diuersitate intelligentium multos sensus pariunt. Dicamus & nos, quid nobis uideatur significare mortuus quatruiduanus. Quomodo enim in illo caeco intelligimus quodammodo humanum genus, sic forte & in isto mortuo multos intellecturi sumus. Diuersis enim modis una res significari potest. Homo quoniam nascitur, iam cum morte nascitur, quia de Adam peccatum trahit. Vnde dicit Apostolus: Per unum hominem peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors: & ita in omnes homines pertransiit, in quo omnes peccauerunt. Ecce habes unum diem mortis, quod homo trahit de morte propaginem. Deinde crescit, incipit accedere ad rationales annos, ut legem sapiat naturalem, quam omnes habent in corde fixam, Quod tibi fieri non uis, alteri ne feceris. Nun-

Roma. r

quid hoc de paganis dicitur, & nō in natura ipsa quo
 dōmodo legitur: **Furtū facere uis? pati utiq; nō uis.**
 Ecce lex in corde tuo. **Quod nō uis pati, facere noli.**
 Et hanc legem transgrediuntur homines. **Ecce alter**
dies mortis. **Dara est etiam lex diuinitus p famulum**
dei Moysen. **Dicitum est illic: Non occides, non mœ-** **Exodi. 20:**
chaberis, non falsum testimonium dices, Honora pa-
trē tuam & matrem, nō concupisces rem proximi
tui. **Ecce lex scripta est, & ipsa contemnitur, & ad ter-**
rium diē mortis q̄ restat, uenitur. **Et euangeliū prædi-**
cat, regnū cælorum diffamatur ubiq; Christus mi-
narur gehennā, uitam p̄mittit aternā. **Et ipsum con-**
temnitur, transgrediuntur hoies euangelium. **Ecce**
quartus dies mortis. **Merito iā puter.** **Nunq̄ de tali**
bus neganda est misericordia? Absit. **Etiam ad tales**
excitandos nō dedignatur accedere. **Multi autē**
et Judæis uenerāt ad Bartham & Mariā,
ut cōsolarentur eas de fratre suo. **Bartha**
ergo ut audiuit quia Iesus uenit, occurrit
illi. **Maria autē domi sedebat.** **dixit ergo Martha ad**
Iesum: Dñe, si fuisses hic, frater meus non fuisset mor-
tuus. **Sed & nunc scio, q̄a quæcūq; poposceris à deo,**
dabit tibi deus. **¶ Nō dixit, sed & rogo te mō ut susci-**
tes fratrem meū. **Hoc tm̄ dixit, scio quia porēs si uis,**
utrum autē facias, iudicij tui est, non præsumptionis
meæ. **Dicit illi Iesus: Resurget frater tuus.**
Dicit ei Martha: Scio q̄a resurget in nouissimo die. **¶**
De illa resurrectione secura sum, de hac incerta sum.
Dicit ei Iesus: Ego sum resurrectio et uita.
Dicis, resurget frater tuus in nouissimo die. uerū est,
sed p̄ quē tunc resurget, potest & mō resurgere: quia
ego sum resurrectio & uita. **Ideo uita, q̄a resurrectio.**

Quia si credit in me, non morietur in æternum. Quid est hoc, Qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, uiuet. sicut Lazarus mortuus est & uiuet. Quia non est deus mortuorum, sed uiuorum. De olim mortuis patribus, hoc est, de Abraam, Isaac, Iacob, tale responsum Iudæis dedit: Ego sum deus Abraam & deus Isaac & deus Iacob. Non est deus mortuorum, sed uiuorum. Omnes enim illi uiuunt. Crede ergo, & si mortuus fueris, uiues: si autem non credis, & cū uiuis mortuus es. Vñ est ergo mors in anima? Quia non est fides in ea. Vnde est in corpore? Quia non est ibi anima. Ergo animæ tuæ uita, fides est. Sicut anima corporis, uita est corporis: ita fides animæ, uita est anime. Qui credit in me, inquit, etiamsi mortuus fuerit in carne, uiuet in anima, donec resurgat caro nūquam postea moritura. Hoc est, qui credit in me, licet moriatur, uiuet. [Et omnis q̄ uiuit] in carne, [& credit in me,] & si morietur ad tempus propter mortem carnis, [non morietur in æternum] propter uitam spiritus, & immortalitatem resurrectionis. Hoc est quod ait: [Et omnis qui uiuit & credit in me, nō morietur in æternum. Credis hoc? Ait illi: Vtiq̄ domine. Ego credidi quia tu es Christus filius dei, qui in hunc mūdum uenisti.] Quando hoc credidi quia tu es resurrectio, credidi quia tu es uita, credidi quia q̄ credit in te, etsi moriatur, uiuet. Et qui uiuit & credit in te, non morietur in æternum. Et cum hæc dixisset, abiit & uocauit Mariam sororem suam silentio, dicens: Magister adest, et uocat te. Aduerrendum est, quemadmodum suppressam uocem silentium nuncupauit. Nam quō siluit, quæ dixit, [Magister adest, & uocat te.] Aduertendū etiā,

Exodi. 3.
Luc. 20

quæ admodum euāgelista non dixerit, ubi uel quādo, uel quō Mariam dñs uocauerit, ut hoc in uerbis Marthæ potius intelligeretur, narratiōis ueritate seruata. Illa ut audiuit, surrexit cito, et venit ad eum. Hondum enim uenerat Iesus in castellū, sed erat adhuc in illo loco, ubi occurrerat ei Martha, Iudæi igitur, qui erant cum illa in domo, & cōsolabantur eam, cum uidissent Mariam, quia cito surrexit & exiit, secuti sunt eam, dicētes: quia uenit ad mortuū eum, ut ploret ibi. Quare hoc pertinuit ad euāgelistam narrare? Ut uideamus quæ occasio fecerit, ut plures ibi essent quando Lazarus resuscitatus est. Putabant enim Iudæi propterea illam festinare, ut doloris sui solatiū lachrymis quæreret. securi sunt eam, ut tam grande miraculū quattuor uani mortui resurgenti testes plurimos inueniret. Maria ergo cum uenisset ybi erat Iesus, uidēs eum, cecidit ad pedes eius, & dixit ei: Domine, si fuisset hic, non esset mortuus frater meus, Iesus ergo ut uidit eā plorantem, & Iudæos qui cum illa erant plorantes, fremuit spiritu, & turbauit seipsum, & dixit: Vbi posuistis eum? Aliquid nobis insinuauit fremēdo spiritu, & turbando seipsum. Quis enim eum posset, nisi ipse seipsum, turbare? Itaq; primo hic attendite potestatem, & sic inquirete significationē. Turbaris tu nō lens, turbatur Christus, quia uoluit. Cōtristatus est Iesus, uerū est, sed quia uoluit. Esuriuit Iesus, uerū est, sed quia uoluit. Dormiuit Iesus, uerū est, sed quia uoluit. Mortuus est Iesus, uerū est, sed quia uoluit. In illius potestate erat, uel sic affici, uel non affici. Verā eī aīam suscepit & carnē, totius hominis sibi coaptās in plōnæ unitate naturam. Nam & anima Apostoli uerbo

illustrata est, anima Petri & anima Pauli uerbo illustrata est, aliorum apostolorum, sanctorum prophetarum animarum uerbo illustratae sunt, sed de nulla dictum est. Verbum caro factum est: de nulla dictum est. Ego et pater unum sumus. Anima Christi, & caro Christi, cum uerbo dei una persona est, unus Christus est. Ac per hoc ubi summa potestas, secundum uoluntatis nuntium turbatur infirmitas. Hoc est quod ait: [Turbavit semetipsum.] Quid est ergo quod turbat semetipsum Christus, nisi ut significet tibi, quod turbari tu debeas, cum tanta mole peccati grauaris & premeris? Atren disti enim te, uidisti te, computasti tecum: illud feci, & peperci tibi deus: illud commisi, & sustinuit me: euangelium audiui, & contempsi: baptizatus sum, & iterum ad eadem reuolutus sum, quid facio? quod eo: unde euado? Quando ista dicis, iam fremit spiritus, quia fides fremit. In uoce frementis, apparet spes resurgentis. Ergo fides tua de Christo, Christus est in corde tuo, ergo fremat Christus in corde tuo. Fleuit ergo Christus amicum mortuum, quem uenit resuscitaturus. Quare enim fleuit, nisi quia hominem flere docuit, oppressum potestatem peccatorum? Quare fremuit & turbavit semetipsum, nisi quia fides hominis sibi merito displicetis, fremere hunc ad modum debet in accusatione malorum operum, ut uiolentiae pernitendi cedat consuetudo peccandi? [Et dixit: Vbi posuistis eum?] Scis quia mortuus sit, & ubi sit sepultus ignoras? Et ista significatio quae est: Non ausus sum dicere, nescit. Quid enim ille nescit? sed quasi nescit. Unde de hoc probamus: Dominum audi dicturum in iudicio: Non noui uos, discedite a me. Quid est, non noui uos? Non uos uideo in luce mea, non uos uideo in illa iustitia, quam noui. Sic & hic, tanquam nesciens tale

Johan. 10.

20. Ioh. 7.

peccatorem, dixit: [ubi posuistis eum?] Talis ē uox
 domini in paradiso, posteaquē peccauit Adam: Adam,
 ubi es? Dicunt ei: Domine, ueni ⁊ uide. Quod
 est, uide & miserere. Videt enim dñs, quando misere-
 tur. Vnde illi dicitur: Vide humilitatem meam & la-
horum meum, & dimitte omnia peccata mea. La-
chrymatus ē Christus. Dixerūt ergo Iudæis
Ecce quō amabat eum. Quid est, amabat eum?
 Non uenit uocare iustos, sed peccatores ad pœnitenti-
 am. Quidam autem dixerunt ei ipsis: Non
poterat hic, qui aperit oculos cæci nati, face-
re ut hic non moreretur? Qui noluit facere ut nō
 moreretur, plus est quod facturus est, ut mortuus sus-
 ciretur. Jesus ergo rursum fremens in semet
ipso, uenit ad monumētum. Fremit & in te, si dis-
 ponis reuiuiscere. Omi homini dicitur, qui premitur
 pessima cōsuetudine: [Venit ad monumentū. Erat
autem spelunca ⁊ lapis superpositus erat ei.
 Mortuus sub lapide, reus sub lege. Sciris em̄, quia lex
 quæ data est Iudæis, in lapide scripra est: oēs aut̄ rei,
 sub lege sunt. Bene uiuentes em̄, in lege non sunt, ius-
to lex pōsita non est. Quid est ergo lapidē remoue-
 re? Gratiā prædicare. Apostolus em̄ Paulus ministrū
 se dicit noui testamēti, nō litera, sed spū. Nā litera (in
quit) occidit, spiritus aut̄ uiuificat. Litera occidens,
quasi lapis est premens. Remouete (inquit) lapi-
dem, remouete legis pondus, gratiā prædicate. Di-
xit ei Bartha, soror eius qui mortuus fue-
rat. Domine, iā fœret, quatruiduanus enim est. Dicit
ei Iesus. Nonne dixi tibi, quoniam si credideris, uide-
bis gloriā dei?] Quid est, uidebis gloriā dei? Quia Rom. 3 & 5
 & fœrentem, & quatruiduanum suscitāt. Omnes em̄

1: Corin. 5

peccauerunt, & egent gloria dei. Et, Vbi abundauit peccatum, superabundauit gratia. Tulerunt ergo lapidem. Iesus autem eleuatis sursum oculis, dixit: Pater, gratias ago tibi, quonia[m] audisti me. Ego autem sciebam, quia semp[er] me audis, sed propter populum, qui circumstat, dixi, ut credat quia tu me misisti. Hæc cum dixisset, uoce magna clamauit, ut animo perpendas, quam difficile surgit, quem moles malę consuetudinis premit. sed tamen surgit, occulta gratia intus uiuificatus. Surgit post uocem magnam, qua clamauit: Lazare, ueniforas. Et statim prodijt qui fuerat mortuus, ligatus pedes & manus inistis, & facies illius sudario erat ligata. Quõ processit ligatis pedibus miraris, & nõ miraris quia surrexit quatruiduanus? In utro que potentia dñi erat, nõ uires mortui. Processit, & adhuc ligatus est, adhuc inuolutus, tamen foras iam processit, quid significat? Quando contemnis, mortuus iaces: & si tanta quanta dixi cõtemnis, sepultus iaces: surgis, quando confiteris. Quid est enim procedere, nisi ab occultis uelut exuendo manifestari? Sed ut confitearis, deus facit clamando, id est, magna gratia uocando. Ideo processit mortuus, adhuc ligatus, adhuc reus, ut soluerentur peccata eius. Ministris ergo hoc dixit: Soluite eum, & sinite abire. Potuit em̄ ligamēta soluere, q̄ mortuũ resuscitauit. Sed propter unitatē sanctę ecclesię, & in diuiduam charitatē dicit ministris, i. discipulis Christi: [Soluite eũ:] Quia sine unitate catholicę fidei, & charitate ecclesiasticę sanctitatis, peccata non soluuntur. Multi autē ex Iudæis, qui uenerant ad Mariã, & uiderat

quæ fecit **Jesus**, crediderunt in eum. Quidam autem ex ipsis abierunt ad phariseos, et dixerunt eis quæ fecit **Jesus**. Non omnes ex iudeis, qui conuenerat ad Mariam, sed quidam, siue ex eis qui non crediderant, abierunt ad phariseos, & dixerunt quæ fecit **Jesus**, siue annunciando, ut & ipsi crederent, siue potius prodedo, ut sequerentur, sed quomodolibet, & a qui bullibet, ad phariseos ista perlata sunt.

SABBATO POST

Laetare Iohannis VIII.

In illo tempore Dixit **Jesus** turbis: Ego sum lux mundi. Qui sequitur me, non ambulat in tenebris. Et reliqua.

Vbi manifeste docet, non solum qua auctoritate mulieri peccata dimiserit, (ut paulo superius refert) sed etiam quod ipse sit uera lux, quæ illuminat omnem hominem uenturum in hunc mundum. Cuius perpetuum splendorem humana fragilitas uidere non potuisset, nisi nube carnis tegeretur, per quam quasi per quoddam lucidissimum speculum, diuini luminis claritas humanis mentibus innotesceret, quæ si de purganda est, ut tanti luminis aspectu digna efficiat. **V**nde secutus ait: Qui sequitur me, non ambulat in tenebris, sed habebit lumen uitæ.